

РЕШЕНИЕ

№ 143

гр. София, 05.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на тринадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Величка Борилова

Членове: Зорница Гладилова
Мария Райкинска

при участието на секретаря Павлина Ив. Христова
като разгледа докладваното от Величка Борилова Въззивно търговско дело
№ 20241001000071 по описа за 2024 година

взе предвид следното:

Въззивното производство е образувано по жалба на Националната агенция за приходите, представлявана от Директора на дирекция „Държавни вземания“, надлежно упълномощен, насочена против Решение № 260421/14.12.2023 г., постановено по т.д.н. № 492/2019 г. по описа на СГС, ТО с което производството по посоченото дело е прекратено и „Транстрејдинг“ АД, ЕИК 131093943 е заличено от Търговския регистър.

Във въззивната жалба се правят оплаквания за постановяване на атакувания съдебен акт в нарушение на материалния закон – чл.632, ал.4 ТЗ в редакцията му след ДВ бр.66/01.08.2023 г.

Поддържа се макар в същата да е предвидена забрана за многократно спиране на производството по несъстоятелност в хипотезите, в които наличните средства за издръжка на производството са изчерпани и кредиторите на се внесли определените от съда по несъстоятелността разноски, законодателят да не е въвел в текста на разпоредбата като изрично основание за прекратяване на производството невнасянето на разноски за издръжка на производството.

Акцентираща се, че разпоредбата на чл.632, ал.4 ТЗ не е променена със ЗИДТЗ от ДВ бр.66/01.08.2023 г. и единственото основание за прекратяване на производството по несъстоятелност в посочената разпоредба е непоисканото възобновяване в едногодишния срок от спирането му.

Липсата на самостоятелно въведено основание за прекратяване на производството по несъстоятелност в хипотезата на непредплатени от кредиторите разноски след като наличните или привнесените такива да изчерпани и съдът по несъстоятелността е определил нови разноски се установявала и от анализа на изменените разпоредби на чл.632, ал.1, ал.2 и ал.6 ТЗ. Според прочитаното решение за прекратяване на производството по несъстоятелност и заличаване на търговеца на осн.чл.632, ал.4 ТЗ е допустимо единствено при непоискано възобновяване на производството.

На отделно основание се поддържа, че според § 99 от ЗИДТЗ от ДВ бр.66/01.08.2023 г. е предвидено заварените висящи производства да се приключват по реда на този закон, освен ако е предвидено друго. С тази разпоредба не се придавала обратна сила на нормативен акт, съобразно чл.14, ал.1 ЗНА, поради което и въведените със ЗИДТД изменения и допълнения на разпоредбите на ТЗ не следвало да се прилагат с обратна сила, т.к. действали занапред. Затова и еднократното или неколкотократно спиране на производството по несъстоятелност, постановено преди влизане в сила на ЗИДТЗ не били пречка за приложението на чл.632, ал.5, във вр. с ал.1 ТЗ и след влизането в сила на ЗИДТЗ, който момент, според чл.5, ал.5 от Конституцията на РБългария и предвид липсата на друг посочен срок, е 04.08.2023 г.

Предвид изложеното се поддържа, че само спиране на производството по несъстоятелност, постановено след 04.08.2023 г. е пречка за повторно постановяване на решение по чл.632, ал.5, във вр. с ал.1 ТЗ, поради което и в случая съдът не следвало да постанови решение по чл.632, ал.4 ТЗ, а такова по чл.632, ал.5, във вр. с ал.1 ТЗ.

По изложените съображения се иска отмяна на атакуваното решение и връщане на делото на СГС за продължаване на съдопроизводствените действия.

Останалите страни в производството не са взели становище по жалбата.

Софийският апелативен съд, търговско отделение, пети състав, като съобрази данните по първоинстанционното дело, приема следното:

Въззивната жалба на НАП, чрез Директора на дирекция „Държавни вземания“, надлежно упълномощен, е процесуално допустима - подадена в рамките на преклузивния срок по чл.259, ал.1 ГПК, във вр. с чл.613а, ал.1 ТЗ - обжалваното решение е публикувано по партидата на длъжника на датата на постановяването му - 14.12.2023 г., а жалбата е депозирана по пощата, с пощенско клеймо от 21.12.2023 г. Същата е подадена и от надлежно процесуално легитимирана страна - НАП е кредитор с прието публично вземане в производството по несъстоятелност на длъжника, включено в одобрения от съда списък на приетите вземания, съгласно чл.693 ТЗ, и има право да обжалва процесното решение, за което е предвидена подлежаща въззивна проверка.

Разгледана по същество настоящият решаващ състав намира, че жалбата е неоснователна, по следните съображения:

Извършената служебна справка по партидата на длъжника в ТР, както и данните по първоинстанционното дело установяват безспорно, че с Решение № 1456/08.08.2019 г., постановено по т.д.н. № 492/2019 г. по описа на СГС, ТО, постановено по реда на чл.632, ал.1 ТЗ, е обявена неплатежоспособността на „Транстрејдинг“ЕООД с начална дата 25.07.2014 г., открито е производство по несъстоятелност на дружеството и то е обявено в несъстоятелност, постановено е прекратяване дейността на предприятието му, както и общ запор и възбрана на имуществото му и производството е било спряно. Това решение е било изменено от САС с Решение № 153/14.01.2020 г. по т.д. № 5211/2019 г., единствено в частта относно началната дата на несъстоятелността, като за такава е определена 31.12.2013 г.

С Решение № 1785/11.10.2019 г. на съда по несъстоятелността производството е било възобновено, поради предплащане на разноските за издръжката му от страна на „Корпоративна търговска банка“АД /н/, като е постановено започване осребряването на имуществото на несъстоятелния длъжник.

Поради изчерпване на предплатените разноски с определение от 04.02.2022 г. съдът по несъстоятелността отново е указал на кредиторите да предплатят в 3-седмичен срок от вписване на определението в книгата по чл.634в ТЗ разноски в размер на 20 000 лв., като представят доказателства за това по делото.

Т.к. това не е било сторено, с Решение № 260199/14.03.2022 г. производството по несъстоятелност отново е било спряно на осн.чл.632, ал.5, във вр. с ал.1 ТЗ.

С последващо решение № 260242/04.04.2022 г. и поради предплащане на определените разноски от кредитора „Корпоративна търговска банка“АД производството по несъстоятелност е възобновено.

Поради изчерпване и на тези разноски с ново определение № 261932/26.10.2023 г. на

осн.чл.629б ТЗ на молителя и кредиторите е определен нов триседмичен срок да представят доказателства, че дружеството има налично имущество, което да обезпечи разносните по несъстоятелност или да привнесат разноски в размер на 9 000 лв., като им е указано, че в противен случай производството по делото още бъде спряно.

Междувременно по искане на съда по несъстоятелността от синдика е постъпил отчет с вх.№ 291694/27.11.2023 г., от който се установява, че длъжникът е единствено ответник по дело, образувано от КПКОНПИ. Последният факт е възприет от съда като липса на висящи дела за попълване на масата, които да попадат в хипотезата на чл.735, ал.2, пр.2-ро ТЗ. Като е съобразен факта, че производството по делото вече е било спирано на осн.чл.635, ал.1, изп.последно ТЗ, съдът по несъстоятелността е извел невъзможност това да бъде сторено отново, по арг. от чл.632, ал.1, изр.последно ТЗ, т.к. не са налице предпоставките по чл.735, ал.2 ТЗ и производството следвало да се прекрати при невнасяне на определените разноски. Затова с Определение № 262141/29.11.2023 г. е дадена нова възможност на молителя и всички кредитори в едноседмичен срок от обявяването му в ТР да привнесат разноски по депозитната сметка на СГС в размер на 9 000 лв. и представят доказателства за това и е указано, че в противен случай производството по делото ще бъде прекратено.

Определението е обявено в ТР на 30.11.2023 г.

Поради невнасянето на определените разноски, липсата на висящи дела за попълване масата на несъстоятелността и обстоятелството, че производството по делото вече е било спирано на осн.чл.632, ал.5, във вр. с ал.1 ТЗ, с обжалваното решение съдът по несъстоятелността е прекратил производството по делото и е заличил „Транстрејдинг“ АД от ТР.

При гореустановеното от фактическа страна в рамките на правомощията си по чл.269 ГПК, след като извърши служебно проверка на обжалваното решение въззивната инстанция установи, че то е валидно, допустимо и правилно, като при постановяването му не е допуснато твърдяното във въззивната жалба противоречие с материалния закон.

В случая предмет на въззивно обжалване е първоинстанционно решение, с което производството по делото по несъстоятелност е прекратено в специалната хипотеза на чл.632, ал.4 ТЗ, след влизането в сила на 04.03.2023 г. на ЗИДТЗ с ДВ бр.66/01.08.2023 г.

Противно на поддържаното във въззивната жалба, според решаващият въззивен състав последната следва да се тълкува систематично и логически във връзка с разпоредбите на чл.632, ал.1 - ал.5 ТЗ, но в редакцията им след изменението със ЗИДТЗ с ДВ бр.66/01.08.2023 г.

Горният извод се налага поради норма на § 99 от ПЗР на ЗИДТЗ, според която заварените висящи производства по несъстоятелност, каквото безспорно е и настоящето, се приключват по реда на този закон, доколкото друго не е предвидено.

Посочената изрична формулировка на нормата предпоставя безсъмнено, че под „този закон“ законодателят е имал предвид законът в редакцията, извършена с него самия - т.е. с измененията и допълненията, извършени със ЗИДТЗ с ДВ бр.66/01.08.2023 г.

Изложеното преценено в светлината на нормата на чл.14, ал.1 ЗНА налага, че разпоредбата на чл.632, ал.1 - ал.6 ТЗ, която е материалноправна, има действие заанапред (ex nunc) и за заварените производства, т.к. последното е предвидено с изричната разпоредба на § 99 ПЗР на ЗИДТЗ.

Така с влизането в сила на ЗИДТЗ от ДВ бр.66/01.08.2023 г. на 04.08.2023 г. по силата на § 99 ПЗР от същия закон настъпва преуреждане на обществените отношения, касаещи постановяването на решенията за прекратяване на производства по несъстоятелност и приложим по отношение на тях е новият закон, независимо от момента на началото на производството по несъстоятелност, респ. - на извършените във връзка с него съдопроизводствени действия.

Предвидената законодателна уредба безсъмнено цели да разпростре действието на новия закон върху заварените правоотношения и има действие заанапред, който ефект е предвиден неслучайно, с оглед целите на извършените изменения в текста на чл.632 ТЗ, които съобразно мотивите към законопроекта, са насочени към ограничаване на

продължителността на производството по несъстоятелност в случаите, когато длъжникът няма имущество или то е недостатъчно да покрие разноските за производството по несъстоятелност и паричните средства за тези разноски не са авансирани от заинтересованите лица. Предвидената възможност за спиране на това основание само веднъж в производството е застъпена, за да се избегне водене на продължителни и безпредметни производства по несъстоятелност.

Ето защо и в случая първоинстанционният съд правилно е приложил относимия към казуса материален закон - чл.632 ТЗ в редакцията му след 04.08.2023 г. и доводите във въззивната жалба в обратната насока са несъстоятелни.

Съобразно чл.632, ал.1 ТЗ в относимата му към казуса редакция, когато наличното имущество е недостатъчно за покриване на началните разноски и ако разноските не са предплатени по реда на чл.629б ТЗ, съдът обявява неплатежоспособността, съответно свръхзадължеността, определя началната ѝ дата, открива производството по несъстоятелност, допуска обезпечение чрез налагане на заповест, възбрана или други обезпечителни мерки, постановява прекратяване дейността на предприятието, обявява длъжника в несъстоятелност и спира производството. Спиране на делото на това основание се допуска само веднъж в производството, освен в случаите по чл.735, ал.2 ТЗ.

По правилото на ал.5 на чл.632, разпоредбите на ал. 1 - 4 се прилагат и ако в хода на производството по несъстоятелност се установи, че наличното имущество на длъжника е недостатъчно за покриване на разноските по производството по несъстоятелност.

При установеното от фактическа страна, че производството по несъстоятелността на „Трансстройинг“ АД е било спирено по реда на чл.632 ТЗ два пъти - веднъж с решението за откриване на производство по несъстоятелност по реда на чл.632, ал.1 ТЗ и втори път след изчерпване на първоначално предплатените разноски безсъмнено е, че поредно спиране на производството на това основание е недопустимо, по арг. от чл.632, ал.1, изр.последно.

Въззивникът не твърди и не се установява по делото след постановяването на две поредни определения за предплащане на разноски за издръжка на несъстоятелността някой от кредиторите да е сторил това.

На отделно основание изготвените от синдика отчети за дейността му установяват несъстоятелния търговец да не разполага каквато и да е имущество, още по-малко - достатъчно за покриване на разноските по несъстоятелността, вкл. по делото е установено отсъствие на хипотезата на чл.732, ал.2 ТЗ, т.к. не са налице висящи дела за попълване на масата, обхванати от нея.

Тези релевантни факти, преценени в светлината на приложимия по делото материален закон сочат на извод за наличие на предпоставките за прекратяване на производството по арг. от чл.632, ал.5, във вр. с ал.1-ал.4 ТЗ, в каквато насока са и мотивите на първоинстанционния съд.

Несъстоятелно е оплакването във въззивната жалба същите да отсъстват, предвид че нормата на чл.632, ал.4 ТЗ не предвиждала като изрично основание за прекратяване на производството невнасянето на разноски за издръжката на производството.

Това тълкуване е изведено при изолиран прочит на чл.632, ал.4 ТЗ, в противоречие с установените правила за тълкуване на нормативните актове, в отклонение на изискванията за логическо и систематично такова.

То не държи сметка, че правилото на чл.632, ал.4 ТЗ е относимо към това на ал.2 от с.чл., касаещо хипотезата на наличие на спряно производство по несъстоятелност, но при съобразяване, че спиране на делото поради недостатъчност на имущество на длъжника за покриване на разноските и поради това, че същите не са предплатени по реда на чл.629б ТЗ, се допуска само веднъж.

Идентично е и тълкуването на въззивника в насока, че със ЗИДТЗ от ДВ бр. 66/01.08.2023 г. липсва самостоятелно въведено основание за прекратяване на производството по несъстоятелност в хипотезата на непредплащане на разноски от кредиторите след като наличните или привнесените са изчерпани и съдът по несъстоятелността е определил нови, поради което и заличаване на търговеца в хипотезата на чл.632, ал.4 ТЗ била допустима единствено при непоискано възобновяване на

производството.

И това тълкуване не дължи сметка за необходимостта на извършването му във връзка с чл.632, ал.5 и чл.632, ал.1 ТЗ, доколкото липсата/ недостатъчността на имущество за покриване на началните разноси и непредплащането им по реда на чл.629б ТЗ са онези кумулативни предпоставки, при наличието на които съдът по несъстоятелността постановява спиране на производството. След като приложимият закон допуска такова спиране само веднъж на посоченото основание и при отсъствието на хипотезата на чл.735, ал.2 ТЗ, повторно спиране, респ. - възобновяване с ефекта по чл.632, ал.2, във вр. с ал.4 поради непредплащане на разноските е недостиимо, поради което и единственият допустим от закона правен резултат е прекратяването на производството и постановяване заличаването на длъжника от ТР.

Ако се сподели доводът на въззивника, че в казуса прекратяването на производството по несъстоятелност и заличаването на търговеца на осн.чл.632, ал.4 ТЗ би било допустимо единствено при непоискано възобновяване на производството, то последното процесуално действие предпоставя наличие на предхождащо възобновяването спиране на производството. След като такова, с оглед императива на чл.632, ал.1 е недопустимо, не би могло да се търси и последващия го резултат - възобновяване, респ. - непоискване на такова, с ефекта на чл.632, ал.4 ТЗ.

Като е съобразил изложеното, първоинстанционният съд е приложил точно относимия към предмета на спора материален закон и като правилно, решението му следва да се потвърди.

Мотивиран от изложеното, Софийският апелативен съд, търговско отделение, пети състав,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260421/14.12.2023 г., постановено по т.д.н. № 492/2019 г. по описа на СГС, ТО.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния касационен съд на РБългария в 14-дневен срок от вписването му в Търговския регистър. Жалбите срещу решението се счита връчени чрез обявяването на съобщение за постъпването им в Търговския регистър, като всяка заинтересована страна може да подаде отговор в 14-дневен срок от обявяването на постъпилата касационна жалба.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____